

**การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 3
Administration of Student's Activities
in Primary Schools in Bangkok Education
Area Office 3**

ฉัตรชัย แสงจันทร์^{1*}

¹นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี กรุงเทพฯ 10600

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวม 2) เปรียบเทียบระดับการบริหารกิจการนักเรียนตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และเพศของผู้บริหารและครูผู้สอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้จากการสุ่ม อย่างง่าย จำนวน 276 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วน 5 ระดับ จำนวน 80 ข้อ ความเชื่อมั่น .89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที

ผลการศึกษา พบว่า 1) ระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบระดับการบริหารกิจการนักเรียนตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และเพศไม่แตกต่างกัน

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study overall administration of student's activities in primary schools in Bangkok Education Area Office 3, and 2) to compare level of student's activities administration, classified by position, working experience and gender of administrator and teacher. Simple random sampling was used to select 276 samples. Data were collected with 80-item 5-point scale questionnaire with reliability level of .89. Statistics used were percentage, mean, standard deviation and t-test.

Results showed that: 1) overall level of student's activities administration of primary schools in Bangkok Education Area Office 3 was high, and 2) administration of student's activity administration classified by position, working experience and gender were not different.

คำสำคัญ : การบริหารกิจการนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษา

Keywords : Student's Activities Administration, Primary School

* ผู้นิพนธ์ประสานงานไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cc_sang@hotmail.com โทร. 08 9236 1154

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ในวันอังคารที่ 28 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2515 ที่ว่า “...เยาวชนทุกคนมิได้ต้องการทำตัวเองให้ตกต่ำ หรือเป็นปัญหาแก่สังคมประการใด แท้จริงต้องการจะเป็นคนดี มีความสำเร็จ มีฐานะ มีเกียรติ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น แต่การที่จะบรรลุถึงจุดประสงค์นั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้แนะนำควบคุมให้ดำเนินไปอย่างถูกต้อง ในฐานะหน้าที่ ที่เป็นครู เป็นอาจารย์ เป็นผู้บริหารการศึกษา ท่านจะช่วยเขาได้มากที่สุด เพราะมีส่วนควบคุมดูแลใกล้ชิดอยู่ทุก ๆ ด้าน รองลงมาจากบิดา มารดา...” (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2547: หน้าแรก) นั้นสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ว่า “สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาโดยตรงและต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ทั้งนี้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีจุดหมายของหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ เห็นคุณค่าของตนเองมีวินัยในตนเองปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่นับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ (กระทรวง

ศึกษาธิการ, 2545: 4) เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 มีโรงเรียนทั้งสิ้น 12 โรงเรียน มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 9,152 คน คณะครู 444 คน ซึ่งการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาค่อนข้างมีความหลากหลาย ตามสภาพที่ตั้งและชุมชนที่อาศัยอยู่โดยรอบ และปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้นักเรียนมีการรับรู้ ความคิด ทักษะ และพฤติกรรม ที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคมมากขึ้น โดยเฉพาะพฤติกรรมทางเพศ จนทำให้ครอบครัวต้องสูญเสียเด็กและเยาวชน ดังนั้น การปรับตัวของนักเรียนและการจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียนในโรงเรียนเพียงเพราะการเรียนรู้ในห้องเรียนอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ การเสริมหลักสูตร การเสริมทักษะและการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับนักเรียนได้เรียนรู้เป็นรูปธรรมในชีวิตของนักเรียนจริง ๆ นั้น มิได้ขึ้นอยู่กับงานวิชาการ แต่หากขึ้นอยู่กับปรับตัว การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ด้วยตนเองโดยอาศัยประสบการณ์และทักษะเป็นเครื่องมือ มักพบอยู่เสมอว่านักเรียนที่มุ่งแต่วิชาการเพียงอย่างเดียวไม่สามารถแก้ปัญหาชีวิตได้

จากเหตุผลดังกล่าวจะเห็นว่าการบริหารกิจการนักเรียนเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นของการบริหารการศึกษา ซึ่งผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษนอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติ และรับผิดชอบดำเนินการอย่างจริงจัง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 3 ซึ่งมีปัญหาการวิจัย ดังนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวม

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และเพศ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

1.1 ตำแหน่ง คือ

1.1.1 ผู้บริหาร

1.1.2 ครูผู้สอน

1.2 ประสบการณ์ จำแนกเป็น

1.2.1 ประสบการณ์มาก (5 ปีขึ้นไป)

1.2.2 ประสบการณ์น้อย (ต่ำกว่า 5 ปี)

1.3 เพศ คือ

1.3.1 เพศชาย

1.3.2 เพศหญิง

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การบริหารกิจการนักเรียน ประกอบด้วย

2.1 ด้านการควบคุม

2.2 ด้านสวัสดิการ

2.3 ด้านกิจกรรมนักเรียน

2.4 ด้านการเรียนการสอน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและการวางแผนพัฒนางานบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3

2. นำไปใช้เป็นแนวในการขยายผลการวิจัยการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ต่อไป

2. วิธีการศึกษา

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร จำนวน 120 คน ครูผู้สอน จำนวน 444 คน มีจำนวนทั้งสิ้น 564 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการสุ่มตามวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 12 โรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียน 60 คน และครูผู้สอน 216 คน รวมทั้งสิ้น 276 คน ตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างถึงในพิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2547: 119) ที่ค่าความเชื่อมั่น 95%

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Cheek

List) ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน และเพศ

ตอนที่ 2 ระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการควบคุม ด้านสวัสดิการ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านการเรียนการสอน (พิชัย เสงี่ยมจิตต์, 2542: 65-97) ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีจำนวน 80 ข้อ

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกับครูและผู้บริหาร 30 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น .89

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถาม จำนวน 276 ฉบับ ไปให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 และผู้วิจัยไปรับคืนด้วยตนเอง

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถาม ทั้ง 276 ฉบับ ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สรุประดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวม

3. เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวม จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์เพศ โดยใช้ t-test (Independent)

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

3.1 ผลการวิเคราะห์สภาวะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ผู้บริหาร	60	21.74
ครูผู้สอน	216	78.26
รวม	276	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 276 คน ผู้บริหาร มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74 และครูผู้สอน มีจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 78.26

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์

ประสบการณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี	238	86.23
ประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป	38	13.77
รวม	276	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 276 คน ผู้มีประสบการณ์น้อยมีจำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 86.23 และผู้มีประสบการณ์มาก มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 13.77

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	75	27.17
หญิง	201	72.83
รวม	276	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 276 คน เป็นเพศชาย มีจำนวน 75 คน

คิดเป็นร้อยละ 27.17 และเป็นเพศหญิง มีจำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 72.83

3.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3

ตารางที่ 4 วิเคราะห์การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวม ($n = 276$)

ด้านที่	การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	ด้านการควบคุม	3.87	.43	มาก
2	ด้านสวัสดิการ	4.04	.42	มาก
3	ด้านกิจกรรมนักเรียน	3.94	.39	มาก
4	ด้านการเรียนการสอน	4.00	.37	มาก
	รวม	3.96	.21	มาก

จากตารางที่ 4 การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสวัสดิการ ($\bar{X} = 4.04$) ด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.00$) ด้านกิจกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 3.94$) และด้านการควบคุม ($\bar{X} = 3.87$)

3.3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่	การบริหารกิจการนักเรียนของ โรงเรียนประถมศึกษา	ตำแหน่งหน้าที่				t
		ผู้บริหาร (n = 60)		ครูผู้สอน (n = 216)		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการควบคุม	3.97	.34	3.84	.44	2.141 *
2	ด้านสวัสดิการ	4.03	.46	4.04	.40	0.211
3	ด้านกิจกรรมนักเรียน	3.79	.52	3.99	.34	3.429***
4	ด้านการเรียนการสอน	4.00	.31	4.00	.38	0.060
รวม		3.95	.26	3.97	.20	0.617

* = $p \leq .05$, *** = $p \leq .001$

จากตารางที่ 5 การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่คือผู้บริหารและครูผู้สอน ในภาพรวม พบว่าครูผู้สอนแสดงระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สูงกว่าผู้บริหาร โดยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านควบคุมผู้บริหารแสดงระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษามากกว่าครูผู้สอนและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.141$)

2. ด้านสวัสดิการครูผู้สอนแสดงระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษามากกว่าผู้บริหารและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ด้านกิจกรรมนักเรียน ครูผู้สอนแสดงระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษามากกว่าผู้บริหารและ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 3.429$)

4. ด้านการเรียนการสอนผู้บริหารและครูผู้สอนแสดงระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาเท่ากัน

4. สรุป

4.1 สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 276 คน ผู้บริหาร มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74 และครูผู้สอน มีจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 78.26

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 276 คน ผู้มีประสบการณ์น้อย มีจำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 86.23 และผู้มีประสบการณ์มาก มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 13.77

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 276 คน เป็นเพศชาย มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 27.17 และเป็นเพศหญิง มีจำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 72.83

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวม

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “เพื่อศึกษาระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวม” นั้น

ผลการวิเคราะห์การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสวัสดิการ ด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักเรียน และด้านการควบคุม

ผลการวิเคราะห์การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ด้านการควบคุมในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 เรียงลำดับจากมากลงมา 3 อันดับ ได้แก่ โรงเรียนมีประกาศแจ้งรับนักเรียนตามประกาศกระทรวงโรงเรียนทำทะเบียนนักเรียน เช่น ประวัติผลการเรียน เวลาเรียน โรงเรียนมีคู่มือประกอบ

การรับสมัครนักเรียน

ผลการวิเคราะห์การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ด้านสวัสดิการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 เรียงลำดับจากมากลงมา 3 อันดับ ได้แก่ โรงเรียนบริการแนะแนวให้กับนักเรียนทั่วถึงทุกคน โรงเรียนการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อไว้ล่วงหน้าโรงเรียนสำรวจข้อมูลสุขภาพนักเรียนรายบุคคล

ผลการวิเคราะห์การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ด้านกิจกรรมนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 เรียงลำดับจากมากลงมา 3 อันดับ ได้แก่ โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย

ผลการวิเคราะห์การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ด้านการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 เรียงลำดับจากมากลงมา 3 อันดับ ได้แก่ โรงเรียนจัดการปฐมนิเทศโรงเรียนสำรวจข้อมูลความถนัดทางการเรียนของนักเรียนและ

โรงเรียนจัดการปัจฉิมนิเทศ

ตอนที่ 3 สรุปผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

4.2 อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัย ดังต่อไปนี้

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “เพื่อศึกษาระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวม” พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่าระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง” ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะว่า โรงเรียนมีประกาศแจ้งรับนักเรียนตามประกาศกระทรวง โรงเรียนทำทะเบียนนักเรียน เช่น ประวัติ ผลการเรียน เวลาเรียน โรงเรียนมีคู่มือประกอบการรับสมัครนักเรียน โรงเรียนบริการแนะแนวให้กับนักเรียนทั่วถึงทุกคน โรงเรียนมีการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อไว้ล่วงหน้า โรงเรียนสำรวจข้อมูลสุขภาพนักเรียน

รายบุคคล โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย โรงเรียนจัดการปฐมนิเทศ โรงเรียนสำรวจข้อมูลความถนัดทางการเรียนของนักเรียน และโรงเรียนจัดการปัจฉิมนิเทศ

สอดคล้องกับงานวิจัยของทรรคนิย์ แก้วจันทร์ (2541: 106) ซึ่งได้ศึกษาสภาพการบริหารและปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ทั้ง 10 ด้าน ผลการวิจัย พบว่า การบริหารกิจการนักเรียน ผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน การรับเด็กเข้าเรียนและการแบ่งกลุ่มนักเรียน การปฐมนิเทศ การจัดให้ทุนการศึกษา การจัดกิจกรรมนักเรียน การรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน และการทำระเบียบวินัยเป็นหลักฐานและประวัตินักเรียน

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ตามตำแหน่งหน้าที่ คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอน” พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนในภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนแสดงระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาสูงกว่าผู้บริหารโดยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งตอบรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า “ระดับการบริหารกิจการนักเรียนของ

โรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ตามตำแหน่งหน้าที่ คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอน ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ” แต่ด้านการ ควบคุม และด้านกิจกรรมนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และอภิปรายผลได้ว่า

ด้านการควบคุม ผู้บริหารแสดงระดับการ ปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียน ประถมศึกษาสูงกว่าครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ว่า ผู้บริหารมีมุมมองการรับสมัครนักเรียน การใช้ข้อมูลสารสนเทศจากระเบียบสนสะสมการ ควบคุมพฤติกรรมนักเรียนที่หลากหลาย จึงทำให้มี ระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของ โรงเรียนประถมศึกษา มากกว่าครูผู้สอน

ด้านสวัสดิการ ครูผู้สอนแสดงระดับการ ปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียน ประถมศึกษาสูงกว่าผู้บริหารแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครู ผู้สอน ผู้บริหารและครูผู้สอนได้มีการสร้างความ เข้าใจที่ดีต่อกัน ในการจัดสวัสดิการให้กับนักเรียน ทั้งในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อม การบริการด้าน สุขภาพ การบริการแนะแนว การบริการเรื่องทุน การศึกษา

ด้านกิจกรรม นักเรียนครูผู้สอนแสดงระดับ การปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียน ประถมศึกษา สูงกว่า ผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ว่า ครูผู้สอนมีมุมมอง เกี่ยวกับการส่งเสริม การจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนที่หลากหลาย ทั้ง กิจกรรมด้านวิชาการ ด้านกีฬาและนันทนาการ การแสดงละคร ดนตรี รวมถึงการเข้าค่ายคุณธรรม

และจริยธรรม สูงกว่าผู้บริหาร

ด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารและครู ผู้สอนแสดงระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการ นักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาเท่ากัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูผู้สอนได้มีการ สร้างความเข้าใจที่ดีต่อกันในการบริหารกิจการ นักเรียน รวมทั้งมีการประสานความร่วมมือ มีการ วางแผนร่วมกัน มีการนิเทศ การกำกับ ติดตาม การตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผล ในการ บริหารกิจการนักเรียนอย่างเป็นระบบรวมถึงการ ให้คำปรึกษาของผู้บริหารต่อครูผู้สอนในการ ดำเนินงานกิจการนักเรียน

สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญศรี ช่อพฤกษา (2543: 154) ได้ศึกษาการปฏิบัติ งานกิจการนักเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองในเขต การศึกษา 7 จากความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 ระดับ คือ การบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยนักเรียน การจัด กิจกรรมนักเรียน การบริหารทุนการศึกษาและ ปัญหาในการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน จากความ คิดเห็นของครูผู้สอนพบด้านที่มีปัญหามาก 2 ด้าน คือ ปัญหาด้านการจัดบริการอาหารกลางวัน ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยนักเรียน ผลการ เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารกิจการนักเรียน ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ตาม ประสพการณ์ คือ ประสพการณ์มาก และ ประสพการณ์น้อย” พบว่า ผลการเปรียบเทียบ

ระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ คือ ประสบการณ์มากและประสบการณ์น้อย ในภาพรวม พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์น้อย แสดงระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์มากโดยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่ว่า “ระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ตามประสบการณ์ คือ ประสบการณ์มาก ประสบการณ์น้อย ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ” และอภิปรายผลได้ว่า

การที่ผู้ที่มีประสบการณ์มากและผู้ที่มีประสบการณ์น้อยแสดงระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาโดยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ต่างกัน ต่างก็ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจการนักเรียนร่วมกัน มีการแบ่งหน้าที่และการประสานงานและใช้ข้อมูลร่วมกัน มีการจัดสรรบุคลากรเพื่อมอบหมายงาน จัดสรรงบประมาณตามความเหมาะสม ตลอดจนการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานร่วมกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทิน แท่นนุ้ย (2533: 64) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหางานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ระดับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน 3) ระดับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีวิทยวุฒิ ประสบการณ์ในตำแหน่ง เพศ และขนาดของโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน 4) ระดับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีวิทยวุฒิ ประสบการณ์ในตำแหน่ง เพศ และขนาดของโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันโดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสนั่น วงศ์ประเสริฐ (2538: 109) ได้ศึกษาเรื่องปัญหางานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง พบว่า มีปัญหาระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ ในตำแหน่ง วุฒิการศึกษา เพศ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ตามเพศ คือ เพศชายและเพศหญิง” พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 จำแนกตามเพศ คือ เพศชาย และเพศหญิงด้านการควบคุม ในภาพรวมพบว่า ผู้ที่เป็นเพศชาย แสดงระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาสูงกว่าเป็นเพศหญิง โดยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งตอบรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า “ระดับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ตามเพศ คือ เพศชาย และเพศหญิง ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ” และอภิปรายผลได้ว่า

การที่ผู้ที่มีเพศชายและผู้ที่มีเพศหญิงแสดงระดับการปฏิบัติการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา โดยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีเพศชายและเพศหญิงต่างได้รับรู้ถึงการบริหารกิจการนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเริ่มตั้งแต่การนำข้อมูลมาร่วมกันวางแผนและใช้ระบบการนิเทศติดตามตรวจสอบ และการรายงานผลอย่างต่อเนื่อง

สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทิน แท่นนุ้ย (2533: 64) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาทางกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและ

ครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ระดับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน 3) ระดับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีวุฒิ ประสบการณ์ในตำแหน่ง เพศ และขนาดของโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน 4) ระดับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีวุฒิ ประสบการณ์ในตำแหน่ง เพศ และขนาดของโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สนั่น วงศ์ประเสริฐ (2538: 109) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาทางกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลำปาง พบว่า มีปัญหาระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ ในตำแหน่ง วุฒิการศึกษา เพศ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 ข้อเสนอแนะ

4.3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านการควบคุม ผู้บริหารและครูผู้สอน ควรกำกับดูแลในเรื่อง โรงเรียนควรมีเครื่องมือ และอุปกรณ์ในงานทะเบียนทันสมันักเรียน ควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมแก้ปัญหาท่อนพิจารณาโทษ

2. ด้านสวัสดิการ ผู้บริหารและครูผู้สอน ควรกำกับดูแลในเรื่อง การจัดบริการอาหารกลางวัน เพียงพอ การจัดสถานที่ภายในโรงเรียนให้ปลอดภัย การมีสถานที่รับประทานอาหารสะดวกสะอาด

3. ด้านกิจกรรมนักเรียน ผู้บริหารและครูผู้สอนควรกำกับดูแลในเรื่อง การจัดกิจกรรม ทักษะศึกษา การจัดกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด การจัดกิจกรรมสภานักเรียน

4. ด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารและครูผู้สอนควรกำกับดูแลในเรื่อง การจัดกิจกรรม ส่งเสริมการสอนในชั้นเรียน การส่งเสริมการใช้ เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การจัดบริการห้อง ปฏิบัติการวิทยาศาสตร์

4.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร การจัดการนักเรียนของโรงเรียน

2. ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็น ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียน ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

5. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิภา พงศ์วิรัตน์ และ ดร. อิลองกอร์ จารุจิต อาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความกรุณาให้ คำปรึกษา แนะนำ ดูแล ช่วยเหลือ

ขอกราบขอบพระคุณประธานคณะกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ ดร. เกตุสุข เก่งแก้ว และผู้ทรง คุณวุฒิทุกท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. วิไล ตั้งจิตสมคิด ดร. สุรางคณา มัณยานนท์ ดร. ขวลิต เกิดทิพย์ นายอำนวย พุทธิ มี รวมถึง ขอขอบคุณ สำหรับความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูล เพื่อการวิจัยของผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ซึ่งทำให้งาน วิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

6. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2545. **หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.** กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

ทรงคนีย์ แก้วจันทร์. 2541. **การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**

พิชัย เสี่ยมจิตต์. 2542. **การบริหารงานเฉพาะ ด้านในสถาบันการศึกษา. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.**

พิชิต ฤทธิจรูญ. 2547. **สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองในเขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.**

สนั่น วงศ์ประเสริฐ. 2538. **ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดลำปาง.**

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2547. **พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส. กรุงเทพมหานคร: กรมการศาสนา.**

สุทิน แท่นนุ้ย. 2533. **การศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.**